Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“, са п.о.
Ул.Краља Петра Првог 14а, Доњи Милановац
Тел: 030/2150070; факс: 030/590-877
www.npdjerdap.rs
e/mail: office@npdjerdap.rs

Број :467312

Дана :25.10.2024

ПРИВРЕМЕНИ ГОДИШЊИ ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА СОПСТВЕНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК ЗА 2025.ГОДИНУ

Доњи Милановац
Октобар, 2024.

Према одредбама Члана 71. став 1. Закона о шумама („Сл. гласник РС“, бр.30/10, 93/12, 89/15, 95/18), Јавно предузеће "Национални парк Ђердап", Доњи Милановац, доноси:

ПРИВРЕМЕНИ ГОДИШЊИ ПЛАН ГАЗДОВАЊА ШУМАМА СОПСТВЕНИКА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК ЗА 2025. ГОДИНУ

1 УВОД

Последњи важећи Програма газдовања шумама сопственика на територији Општине Мајданпек на који је дата сагласност од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине, Управа за шуме, број 322-02-0025/1/2015-10 од 19.02.2015.године је до 31.12.2023. године и из тог разлога Јавно предузеће „Национални парк Ђердап“ доноси Привремени годишњи план газдовања шумама сопственика на територији општине Мајданпек за 2025. годину.

Привремени годишњи план газдовања шумама сопственика на територији Општине Мајданпек (у даљем тексту План) је израђен у потпуности у складу са доле наведеним законским актима:

- Закон о националним парковима (“Службени гласник РС”, број 84/15, 95/2018 и др.);
- Законом о шумама (“Службени гласник РС”, број 30/10, 93/12, 89/15, 95/18) и Правилником о садржини основа и програма газдовања шумама, годишњег извођачког плана и привременог годишњег плана газдовања приватним шумама (“Службени гласник РС”број 122 од 12.12.2003);
- Законом о заштити природе (“Службени гласник РС”, број 36/09, 88/10, 99/10-исправка и 14/2016, 95/18, 71/2021 и др.закони);
- Законом о заштити животне средине (“Службени гласник РС”, број 135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др. закон, 43/11-Одлука УС и 14/2016, 76/2018, 95/2018-др.закони);
- Законом дивљачи и ловству (“Службени гласник РС”, број 18/10, 95/18);
- Законом о водама (“Службени гласник РС”, број 30/10, 93/12 и 101/16, 95/2018, др.закони);
- Законом о репродуктивном материјалу шумског дрвећа (“Службени гласник РС”, број 135/04, 8/05-испр., 41/2009)
- Законом о планирању и изградњи (“Службени гласник РС”, број 44/95, 23/96, 16/97 и 46/98);
- Правилником о начину обележавања заштићених природних добара (“Службени гласник РС”, број 30/92, 24/94, 17/96);
- Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених дивљих врста и биљака, животиња и гљива (“Службени гласник РС”, број 5/10 и 47/11, 32/2016, 98/2016 и др.);
- Правилником о одабиру критеријума за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување (“Службени гласник РС”, број 35/10); и др.

Плански оквир примарно је дефинисан:

- Просторним планом Републике Србије (“Службени гласник РС”број 88/10)

- Просторним планом подручја посебне намене Националног парка Ђердап ("Службени гласник РС", број 117/22).

Шире подручје Ђердапа идентификовано је као подручје значајно за биљке (Important Plant Areas – IPA) и као подручје значајно за птице – (Important Bird Areas – IBA). Поред тога, подручје Националног парка „Ђердап" (у даљем тексту ЈП НП „Ђердап")

IBA). Поред тога, подручје Националног парка „Ђердап" (у даљем тексту ЈП НП „Ђердап") представља и одабрано подручје за дневне лептире у Србији (Prime Butterfly Areas in Serbia – PBA).

У оквиру EMERALD мреже, подручје Ђердапа је идентификовано као значајно.

Национални парк „Ђердап" је номинован од стране MAB комитета као резерват биосфере и као подручје на прелиминарној листи добара које је Република Србија предложила за упис у УНЕСКО листу добара светске баштине на основу Конвенције о заштити светске културне и природне баштине (World Heritage Convention).

Национални парк „Ђердап" представља једино подручје примене Оквирне конвенције о заштити и одрживом развоју Карпата у Србији – Карпатско подручје.

Подручје Геопарка Ђердап покрива територију од 1.330 km2, укључујући и подручје Националног парка Ђердап.

2 ОПШТИ ОПИС

Општина Мајданпек се налази у северном делу Источне Србије и према политичко-административној подели припада Борском округу. Захвата простор највећег шумског и рударског комплекса Источне Србије. Положај општине Мајданпек одређен је координатама 44°56′ и 44°32′ северне географске ширине и 21°56′ и 22°32′ источне географске дужине (по Гриничу).

2.1 ПОВРШИНА

Површина шума сопственика које су у саставу ЈП НП „Ђердап" по катастарским општинама за општину Мајданпек, дата је у следећој табели:

Табела 1:Површина шума сопственика .

Катастарска општина	Површина	
	ha	%
Бољетин	1075	20.4
Доњи Милановац	450	8.5
Тополница	525	9.9
Мосна	1100	20.9
Голубиње	2125	40.3
Укупно Мајданпек	5275	100.0

Шуме сопственика у општини Мајданпек, а на подручју Националног парка Ђердап, простиру се на површини 5275 ha. Ове шуме простиру се у залеђу Дунава изнад места Бољетин, Доњи Милановац, Тополница, Мосна и око Голубиња. Шумски посед је релативно уситњен, што има велики утицај на организацију газдовања овим шумама. На подручју ЈП НП „Ђердап" на територији општине Мајданпек шуме сопственика налазе

се у 5 (пет) катастарских општина. Заступљеност шума сопственика по катастарским општинама креће се од значајне површине (2125 ha у КО Голубиње) до најмање површине (450 ha у КО Доњи Милановац). Највећа површина шума сопственика је у КО Голубиње и она износи 2125 ha или 40.3% од укупне површине шума сопственика општине Мајданпек, затима следи КО Мосна (1100 ha) или 20.9%, К.О Бољетин са 1075 ha или 20.4%, К.О. Тополница са 525 ha или 9.9%, и КО Доњи Милановац са 450 ha, или 8.5%, укупно обрасле површине општине.

На територији општине Мајданпек, у оквиру шума сопственика ЈП НП „Ђердап“, шуме су заступљене са 58.1%, а необрасло земљиште са 41.9%.

Однос обрасле и необрасле површине је 58% : 42%. Оптимални однос обрасле и необрасле површине, у оквиру шума сопственика ЈП НП „Ђердап“ на територији општине Мајданпек, биће када се пошуми шумско земљиште (1000 ha), и тада ће тај однос бити 69% : 31%.

Структура обраслих површина шума сопственика је следећа:

1.	Високе шуме	350 ha	6.6%
2.	Изданачке шуме	4675 ha	88.6%
3.	Шикаре	50 ha	1.0%
4.	Шибљаци	200 ha	3.8%
	Укупно:	5275 ha	100.0%

Укупно обраслу површину шума сопственика општине Мајданпек, које су у границама ЈП НП „Ђердап“, чине високе природне састојине са 6.6%, изданачке шуме са 88.6%, шикаре са 1.0% и шибљаци са 3.8% обрасле површине општине Мајданпек.

2.2 ГЕОЛОШКА ПОДЛОГА И ТИПОВИ ЗЕМЉИШТА

Из области историјске геологије, за ово подручје је интересантно мезозојско (средње) доба, односно период креде, којим се завршава мезозојско доба. У том периоду су се, поред осталог, на много већим површинама створили разни пешцари, кречњаци, лапорци и друге таложне стене. Нарочито је значајна Доња креда, која је заступљена са флишним пешчарима, глиненим шкриљцима, лапорцима и кречњацима.

Природни услови образовања земљишта на овом подручју су изузетно сложени. Основни фактори педогенезе – геолошка подлога, клима, вегетација и рељеф – јављају се у различитим комбинацијама. У одређеној констелацији педогенетских фактора одигравају се одређени педогенетски процеси, а различити процеси доводе до образовања различитих земљишних творевина.

Геолошка грађа терена је веома сложена, а у педолошком смислу карактерише је неколико типова матичних супстрата: шкриљаве метаморфне стене, најчешће представљене гнајсевима, хлорит – серицитским и актинолотским шкриљцима; амфиболити; кречњаци; глинци и пешчари; киселе магматске стене; делувијални наноси и флувијални седименти.

Земљиште

Земљишта се на овом подручју, према критеријума који имају еколошко – производни значај, могу се разврстати у следеће групе:

- Земљишта на силикатним стенама;
- Земљишта на кречњаку;
- Земљишта на делувијалним наносима и флувијалним седиментима.

2.3 БИЉНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

На развитак и садашње стање вегетације на подручју општине утицали су многи фактори, а пре свега рељеф, дубина и развијеност земљишта, климатске и микроклиматске карактеристике, а нарочито човек.

Утицајем човека скоро читав предео до висине од око 200 m је претворен у пољопривредно подручје. Ретки су остаци некадашњих богатих шумских комплекса. У вишим деловима територије основни тип вегетације су претежно шуме различитих врста храстова са пратећим биљним врстама и заједницама. Највиши делови планинског подручја (источни и југоисточни део) покривени су углавном лишћарским шумама. Главна биљна врста је балканска буква (Fagus moesiaca). Физичкогеографска разнородност територије обухваћене Браничевским округом условила је присуство комплексних просторних целина, објеката и феномена, који су због својих аутентичних, уникатних, репрезентативних и ретких вредности абиотичког и биотичког порекла, постали предмет законски засноване заштите природе још од 1949. године.

На овом подручју констатоване су следеће биљне заједнице-типови шума:

- брдске букове шуме (Fagetum submontanum);
- шуме китњака и граба (Querco – Carpinetum);
- шуме сладуна и цера (Quercetum frainetto – cerris);
- шибљаци белог јасена и граба (Fraxino – Carpinetum).

У шумама високог узгојног облика најзаступљеније врсте дрвећа су буква и китњак, а у састојинама изданачког порекла поред букве и китњака, заступљени су сладун, цер и граб.

У спрату жбуња присутни су: Juniperus communis, Rosa canina, Cornus mas, Cornus sanguinea, Hedera helix и др.

У приземној флори јављају се: Rubus hirtus, Hypericum perforatum, Heleborus odorus, Dentaria bulbifera и др.

Посебан значај имају реликтне, ендемичне, ретке и угрожне врсте флоре: мечја леска (Corylus colurna), домаћи орах (Juglans regia), јоргован (Syringa vulgaris), маклен (Acer monsessulanum), руј (Cotinus coggugria), тиса (Taxus baccata) и др.

На подручју општине Кладово заступљене су следеће ретке угрожене врсте:

Табела 2: Ретке и угрожене врсте.

Редни број	Врсте дрвећа	Категорија
1.	Дивља трешња– Prunus avium	под ризиком
2.	Пољски брест – Ulmus minor	ретка – угрожена
3.	Јасика – Populus tremula	под ризиком
4.	Медунац – Quercus pubescens	ретка – угрожена
5.	Бреза – Betula pendula	ретка – угрожена
6.	Бела топола – Populus albae	ретка – угрожена
7.	Домаћи орах – Juglans regia	ретка – угрожена
8.	Брекиња – Sorbus torminalis	под ризиком
9.	Црна јова – Alnus glutinosa	ретка – угрожена
10.	Мечја леска – Corylus colurna	ретка – угрожена
11.	Јоргован – Syringa vulgaris	ретка – угрожена

2.4 ПРИВРЕДНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ И ОРГАНИЗАЦИЈА ГАЗДОВАЊА ШУМАМА СОПСТВЕНИКА

Највећи број предузећа је из сектора трговине, следе прерађивачка индустрија и пољопривреда, саобраћај, грађевинарство и вађење руде и камена. РБМ је део комбината РТБ Бор Група, јединог домаћег произвођача бакра и племенитих метала, у свету познатог по висококвалитетном катодном бакру. Дрвна индустрија има евидентне велике потенцијале за развој који се огледају у изузетно богатој сировинској бази (природни ресурс је шумско богатство општине Мајданпек на 72% њене територије), те изграђеним мањим прерађивачким капацитетима. Међутим не треба заборавити на проблем на релацији власник-корисник. Решавањем овог проблема експлоатација шума би додатно била стимулисана са макро ниова.

Вршење стручних послова у шумама сопственика, на територији општине Мајданпек, поверено је ЈП НП „Ђердап“ – Доњи Милановац. Стручна служба у овим шумама врши следеће послове:

- Ради планове, програме и годишње планове газдовања шумама;
- Пружа стручну помоћ у газдовању приватним шумама;
- Врши послове дознаке стабала за сечу;
- Врши обрачун накнаде за коришћење шума и шумског земљишта;
- Врши жигосање посеченог дрвета;
- Врши издавање пропратница;
- Врши стручне увиђаје;
- Врши контролу спровођења планираних радова;
- Води евиденцију у вези са газдовањем приватним шумама;

Обавља остале послове утврђене Законом о шумама и важећим правилницима у вези са газдовањем приватним шумама.

3 СТАЊЕ ШУМА СОПСТВЕНИКА

3.1 СТАЊЕ ШУМА ПО ОСНОВНОЈ НАМЕНИ

На основу познатих критеријума у оквиру шума сопственика општине Мајданпек утврђена је основна намена 59 - Национални парк II степена заштите.

По основној намени, у оквиру шума сопственика ЈП НП „Ђердап“ општине Мајданпек, преовлађују шуме са производно - заштитном функцијом која заузимају површину од 5275 ha (100%), са просечном запремином од 124.3 m3/ha и текућим запреминским прирастом од 3.8 m3/ha, док је проценат прираста 3.0%. (наменска целина 59 – Национални парк - II степена заштите). Доминантна заступљеност заштитне функције шума у режиму заштите другог степена 100% шума сопственика утврђене су на основу Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Ђердап“.

3.2 СТАЊЕ ШУМА ПО ГАЗДИНСКИМ КЛАСАМА

На територији општине Мајданпек, у оквиру шума сопственика ЈП НП „Ђердап“, формиране су 23 газдинске класе, што је последица флористичке разноликости овог подручја, намене, очуваности, мешовитости, порекла састојина и станишта.

Наменска целина 59 - Национални парк II степена заштите

Високе (једнодобне) састојине

Газдинска класа 59.351.411 висока шума букве, заступљена је на површини од 325 ha или 6.2% укупно обрасле површине, 13.3% учествује у укупној запремини, са просечном запремином од 267.7 m3/ha, 8.9% учествују у укупном прирасту, са просечним текућим запреминским прирастом од 5.4 m3/ha, а проценат прираста је 2.0%.

По очуваности, заступљеност је следећа: очуване 30.7%, разређене 69.3%. Чисте састојине заузимају 100.0% површине ове газдинске класе. По добној структури највећи део састојина се налази у VI (69.2%), V (15.4%), и IV(15.4%) добном разреду, тачније 85% површине газдинске класе је у другој половини прописане опходње, што ће имати за последицу извесне потешкоће око обезбеђења трајности приноса.

Дебљинска структура састојина ове газдинске класе, изражена у запремини по Биолеју је 26% : 44% : 34%, што говори да у овој газдинској класи има завидан проценат презрелог дрвета (34%) пречника преко 50 cm.

Узгојне потребе ових састојина садржане су у оплодним (250 ha) и проредним сечама (75 ha).

Дебљинска структура састојина ове газдинске класе, изражена у запремини по Биолеју је 73% : 27% : 0%, што говори да су ово састојине средњедобне састојине.

Узгојне потребе ових састојина садржане су у проредним сечама на целој површини газдинске класе.

Изданачке шуме

Изданачке састојине, ове наменске целине, заузимају 4675 ha, што чини 88.6% обрасле површине шума сопственика (без шикара и шибљака), 86.0% учествују у укупној запремини, са просечном запремином од 120.5 m3/ha, са просечним текућим запреминским прирастом од 3.8 m3/ha, док је проценат прираста 3.2%.

3.3 СТАЊЕ ШУМА ПО ПОРЕКЛУ И ОЧУВАНОСТИ

Порекло као критеријум за оцену стања шума може се користити са више аспеката:

Први је, свакако, начин настанка и обнове састојина, као основ за оцену биолошке стабилности, квалитета и виталности појединих делова или читавог комплекса шума.

Други аспект везан је за порекло као елеменат који указује на досадашњи однос према шуми и њеном коришћењу, и истовремено, порекло као један од критеријума за оцену очуваности шума. Оцене везане за наведене аспекте директно се користе за утврђивање адекватног газдинског поступка у конкретним састојинама.

У оквиру шума сопственика ЈП НП „Ђердап“ општине Мајданпек, високе природне састојине по површини заступљене са 6.6% (350 ha), по запремини 14.0% (92035 m3), а по запреминском прирасту са 9.7% (1920.4 m3). Изданачке састојине су заступљене по површини са 88.6% (4675 ha), по запремини 86.0% (563434.8 m3), а по запреминском прирасту са 90.3% (17869.4 m3). Шикаре заузимају површину од 50 ha, што чини 0.9%, шибљаци се налазе на 200 ha, или 3.8% од укупне обрасле површине шума сопственика општине Мајданпек. Може се закључити да је стање шума по пореклу неповољно због великог учешћа изданачких шума које се налазе на много већој површини у односу на високе састојине.

Просечна запремина код високих састојина износи 263 m3/ha, а у изданачким састојинама 120.5 m3/ha.

Шикаре се налазе на 50 ha (0.9%) обрасле територије, а шибљаци у укупно обраслој површини шума сопственика учествују са 3.8% (200 ha).

3.4 СТАЊЕ ШУМА ПО МЕШОВИТОСТИ

У зависности од врста дрвећа и учешћа у смеси све састојине су разврстане на чисте и мешовите. Однос чистих и мешовитих састојина је 26% : 74% по површини, и 34% : 66% по запремини.

Очигледно је да овде, по површини, доминирају мешовите састојине, што је повољно са аспекта биолошке и еколошке стабилности целокупног екосистема. Ако томе додамо да су мешовите састојине отпорније на ентомолошка и фитопатолошка обољења, онда је јасно да треба подржавати и проширивати мешовите састојине.

3.5 СТАЊЕ ШУМА ПО ВРСТАМА ДРВЕЋА

У шумама сопственика ЈП НП „Ђердап“ општине Мајданпек, евидентирана је 31 врста дрвећа и све су лишћарске врсте, док четинарске врсте на овом подручју нису регистроване. Укупна запремина ових шума је 655469.8m3, укупни запремински прираст је 19789.8 m3, а проценат прираста износи 3.0%.

У шумском фонду шума сопственика општине Мајданпек, које су у саставу ЈП НП „Ђердап“, доминира буква која у укупној запремини учествује са 26.4%, затим следи цер са 17.6%, китњак са 15.0%, сладун са 14.4%, граб са 7.2%, црни јасен са 4.6% , клен 1.6%, ОТЛ 1.7% што чини 88.6% укупне запремине шума сопственика општине Мајданпек.

Остале заступљене лишћарске врсте налазе се на релативно мањим површинама и на нивоу општине немају већи значај. Њихов значај је у очувању генетског фонда и јачању биодиверзитета.

3.6 СТАЊЕ ШУМА ПО КАТАСТАРСКИМ ОПШТИНАМА

Стање шума сопственика ЈП НП „Ђердап“ на територији општине Мајданпек, по катастарским општинама дато је следећом табелом:

Табела 3: Стање шума по катастарским општинама

Катастарска општ.	Површина		Запремина			Запремински прираст			Zv/V%
	ha	%	m^3	%	m^3/ha	m^3	%	m^3/ha	
5021. Бољетин	1075	20.40	131250	20.00	122.10	4231.80	21.40	3.9	3.2
5024. Д. Милановац	450	8.50	47251.7	7.20	105.00	1613.50	8.20	3.6	3.4
5025. Голубиње	2125	40.30	289430	44.20	136.20	8024.70	40.50	3.8	2.8
5031. Мосна	1100	20.90	129906	19.80	118.10	4044.00	20.40	3.7	3.1
5033. Тополница	525	10.00	57632.3	8.80	109.80	1875.80	9.50	3.6	3.3
УКУПНО	5275	100.00	655470	100.00	124.30	19789.80	100.00	3.8	3

Шуме сопственика на територија општине Мајданпек, које су у саставу ЈП НП „Ђердап“ простиру се на 5 (пет) катастарских општина, укупне површине 5275 ha. Просечна запремина ових састојина је 124.3 m3/ha, текући запремински прираст износи 3.8 m3/ha, а проценат прираста је 3.0%. Површина шума сопственика по катастарским општинама на територији општине Мајданпек креће се од 450 ha, у катастарској општини Доњи Милановац, до 2125 ha колико је регистровано у катастарској општини Голубиње. Најмања дубећа дрвна запремина утврђена је у катастарској општини Доњи Милановац и износи 47251.7 m3 или 7.2% од укупне запремине општине Мајданпек, а највећа дубећа дрвна запремина утврђена је у катастарској општини Голубиње и она износи 289429.9 m3 или 44.2% од укупне запремине општине. Просечна запремина по јединици површине креће се од 105 m3/ha у катастарској општини Доњи Милановац до

136.2 m3/ha колико је констатовано у катастарској општини Голубиње. Просечан текући запремински прираст креће се од 3.6 m3/ha колико је утврђено у катастарским општинама Доњи Милановац и Тополница, до 3.9 m3/ha колико је утврђено у катастарској општини Бољетин.

Катастарска општина Бољетин заузима 20.4% (1075 ha) површине ових шума, са просечном запремином од 122.1 m3/ha и просечним запреминским прирастом од 3.9 m3/ha и процентом прираста од 3.2%. Тринаест газдинских класа учествује на овој површини, сврстаних у наменску целину „59“, Национални парк II степена заштите. Најзаступљенија газдинска класа је 59.196.312 - изданачка мешовита шума цера која заузима 18.6% (200 ha) обрасле површине КО, са просечном запремином од 129.7 m3/ha, запреминским прирастом од 4.1 m3/ha, и процентом прираста од 3.1%. Затим следи газдинска класа 10.307.311 изданачка мешовита шума китњака, која заузима 13.9% (150 ha) обрасле површине КО, са просечном запремином 142.4 m3/ha, запреминским прирастом од 4.3 m3/ha, и процентом прираста од 3.0%. Газдинска класа 10.215.212 - изданачка мешовита шума сладуна налази се на површини од 100 ha, или 9.3% обрасле површине катастарске општине. Просечна запремина састојина ове

Катастарска општина Доњи Милановац има 450 ha шума, или 8.5% обрасле површине општине. Просечна запремина ових састојина је 105 m3/ha, са текућим запреминским прирастом од 3.6 m3/ha, док је проценат прираста 3.4%. Дванаест газдинских класа је заступљено на овој површини. Катастарска општина Голубиње заузима 40.3% (2125 ha) површине ових шума, са просечном запремином од 136.2 m3/ha и просечним запреминским прирастом од 3.8 m3/ha и процентом прираста од 2.8%. Осамнаест газдинских класа учествује на овој површини, сврстаних у наменску целину „59“ Национални парк II степена заштите.

Катастарска општина Мосна заузима 20.9% (1100 ha) површине ових шума, са просечном запремином од 118.1 m3/ha и просечним запреминским прирастом од 3.7 m3/ha и процентом прираста од 3.1%. Дванаест газдинских класа учествује на овој површини, сврстаних у наменску целину „59“ Национални парк II степена заштите.

Катастарска општина Тополница заузима 10.0% (525 ha) површине ових шума, са просечном запремином од 109.8 m3/ha и просечним запреминским прирастом од 3.6 m3/ha и процентом прираста од 3.3%. Осам газдинских класа учествује на овој површини, сврстаних у наменску целину „59“ Национални парк II степена заштите.

3.7 ЗДРАВСТВЕНО СТАЊЕ

Здраствено стање шума је неповољно. Актуелно сушење шума најјаче се манифестује у шумама храста китњака. Узрок сушења су штетни биотички фактори (губар, пепелница, медњача, гљиве и штетни инсекти). Међу узрочницима су и промене климатских фактора, утицај полутаната, неповољна изграђеност састојина због неадекватног газдовања, учестале градације штетних шумских инсеката и патогених гљива.

4 ПЛАНИРАЊЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА СОПСТВЕНИКА

Општи циљеви газдовања шумама

Циљеви газдовања шумама, дугорочни и краткорочни, односно општи и посебни утврђују се Планом развоја шума у националном парку.

Општи циљ газдовања шумама је очување, заштита и унапређење простора и потенцијала парка ради обезбеђења што рационалнијег коришћења његових укупних вредности а тиме и животне средине у целини. Општи циљ подразумева и очување у што природнијем стању репрезентативних примерака биотичких заједница, генетичких ресурса и врста и одржавање еколошке стабилности и диверзитета.

Имајући у виду напред наведено, као и одредбе Правилника о садржини основа и програма газдовања шумама, општи циљеви газдовања шумама су:

- заштита и стабилност шумских екосистема;
- санација општег стања деградираних шумских екосистема;
- обезбеђење оптималне обраслости;
- обезбеђење функционалне трајности;
- очување трајности приноса и повећање приноса, укупне вредности шума и општекорисних функција шума.

Посебни циљеви газдовања шумама

Посебни циљеви газдовања шумама дефинисани су полазећи од општег циља и затеченог стања шума и то су: заштита биодиверзитета, заштита и унапређење природних споменика, заштита и очување законом заштићених ретких врста флоре и фауне, противерозиона заштита земљишта, заштита изворишта вода и водотокова. Овим шумама мора се газдовати тако да се обезбеди производња дрвета не угрожавајући претходне циљеве.

Посебни циљеви газдовања шумама с обзиром на власништво сопственика и утврђену основну намену су следећи:

- максимална квантитативна и квалитативна производња дрвета,
- заштита биодиверзитета,
- заштита и унапређење природних споменика,
- заштита и очување законом заштићених ретких врста флоре и фауне,
- противерозиона заштита земљишта
- задовољење сопствених потреба са производима из шуме
- одржавање саобраћајница и објеката који служе газдовању шумама
- заштита од вода (водозаштита).

Овим шумама мора се газдовати тако да се обезбеде производња дрвета не угрожавајући претходне циљеве.

Посебни циљеви газдовања шумама према дужини времена потребног за остварење планираних задатака или циљева могу бити:

1. Краткорочни циљеви (за један уређајни период)
2. Дугорочни циљеви (за више уређајних периода)

а) Дугорочни циљеви

- Постепено довођење састојина у оптимално (нормално) стање у складу са дефинисаном функцијом (основном наменом)
- Нега младих, средњедобних и дозревајућих састојина одговарајућим мерама неге
- Постизање оптималне шумовитости

б) Краткорочни циљеви

- Обнављање зрелих високих једнодобних састојинама оплодним сечама
- Конверзија дела изданачких састојина оплодним сечама
- Нега високих састојина проредама
- Пошумљавање дела необраслих површина (шумског земљишта).

4.1 ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА

На основу утврђених узгојних потреба урађен је План гајења шума сопственика: Планом сеча обнављања и подизања нових шума планирани су следећи радови:

- обнављање оплодним сечама планирано је на 6,25 ha радне површине
- пошумљавање планирано је на 9,5 ha радне површине

План гајења шума по катастарским општинама за 2025.годину у приказан је у табели 4.

Табела 4: План гајења шума.

ПЛАН ГАЈЕЊА ШУМА ЗА 2025.ГОДИНУ - ТЕРИТОРИЈА ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК															
КО	КП	ГК	укупна површина (ha)	% третиране површине	број наврата	врста рада	радна површина (ha)	врста дрвећа	број садница (ком)	семе (kg)	остали материјал		нега шума		
											врста	количина	врста дрвећа	за сечу (ha)	за сечу укупно
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
КО Бољетин			150			В. пошумљ.голети	3.0	Бк	7000						
								Кит	1500						
						Укупно КО Бољетин	**3.0**		**8500**						
КО Доњи М.			25			В. пошумљ.голети	0.5	Кит	1500						
						Укупно КО Доњи М.	**0.5**		**1500**						
КО Голубиње			200			В. пошумљ.голети	2.0	Кит	4500						
								Јав	4500						
						Укупно КО Голубиње	**2.0**		**9000**						
КО МОсна			100			В. пошумљ.голети	2.0	Кит	4500						
								Јав	1500						
			25			В. пошумљ.голети	0.5	Јав	1500						
						Укупно КО Мосна	**2.5**		**7500**						
КО Тополница			75			В. пошумљ.голети	1.5	Кит	3000						
								Бк	1500						
						Укупно КО Голубац	**1.5**		**4500**						
Укупно							**9.5**		**31000**						

4.2 ПЛАН НЕГЕ ШУМА

Планом неге шума планирани су следећи радови:

- проредне сече планиране су на 314 ha радне површине;

4.3 ПЛАН КОРИШЋЕЊА ШУМА

Од укупно планираног приноса, главни принос је заступљен са 200,51 m3 , а претходни принос (проредне сече) заступљен је са 2125.00 m3.

Укупан план сеча у шумама сопственика ЈП НП „Ђердап“ општине Мајданпек износи 2325.51 m3.

План сеча шума по катастарским општинама приказан је у следећим табелама:

Табела 5: План сеча обнављања.

ПЛАН СЕЧА ОБНАВЉАЊА ЈЕДНОДОБНИХ ШУМА ЗА 2025.ГОДИНУ - ТЕРИТОРИЈА ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК											
				принос (m³)							
				I полураздобље				II полураздобље			
КО	ГК	врста сече	света	површина радова (ha)	запремина (m³)	прираст (m³)	принос (m³)	површина радова (ha)	запремина (m³)	прираст (m³)	принос (m³)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
КО Бољетин				-	-	-	-				
КО Мосна				2.50	5,233.50	256.30	90.13				
КО Доњи Мил.				1.25	3,691.30	411.20	54.42				
КО Голубиње				2.50	21,897.50	1,329.70	55.96				
КО Тополница				-	-	-	-				
			Укупно	**6.25**	**30,822.30**	**1,997.20**	**200.51**				

Табела 6: План проредних сеча.

ПЛАН ПРОРЕДНИХ СЕЧА ЗА 2025.ГОДИНУ - ТЕРИТОРИЈА ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК												
								сеча				
КО	КП	ГК	врста сече	површина радова	врста дрвета	запремина по 1 ha (m³)	прираст по 1 ha (m³)	по 1 ha	на целој површини	интензитет прореде	број наврата	радна површина
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
КО Бољетин			прореда	28.00		138.10	4.50	14.40	207.50	10	1	28.00
КО Мосна			прореда	66.00		130.00	4.30	13.60	310.00	10	1	66.00
КО Доњи Мил.			прореда	32.50		132.10	4.40	13.90	250.00	10	1	32.50
КО Голубиње			прореда	142.50		157.00	4.50	16.10	992.50	10	1	142.50
КО Тополница			прореда	45.00		115.30	3.90	12.30	365.00	11	1	45.00
			укупно	**314.00**				**70.30**	**2,125.00**			**314.00**

Укупан план сеча у шумама сопственика ЈП НП „Ђердап“ општина Мајданпек износи 2325,51 m3.

Табела 7: Укупан план коришћења.

УКУПАН ПРИНОС - ТЕРИТОРИЈА ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК										
	Стање					Принос за 2025.год			Интезитет сече	
	Површина	Запремина		Текући запреминski прираст		Главни	Претходни	Укупно	V	Iv/V
КО	ha	m³	m³/ha	m³	m³/ha	m³	m³	m³	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
КО Бољетин	1,075.00	131,249.70	122.09	4,231.80	3.94	-	207.50	207.50	0.16	4.90
КО Мосна	1,100.00	129,906.10	118.10	4,044.00	3.68	90.13	310.00	400.13	0.31	9.89
КО Доњи Мил.	450.00	47,251.70	105.00	1,613.50	3.59	54.42	250.00	304.42	0.64	18.87
КО Голубиње	2,125.00	289,429.90	136.20	8,024.70	3.78	55.96	992.50	1,048.46	0.36	13.07
КО Тополница	525.00	57,632.30	109.78	1,875.80	3.57	-	365.00	365.00	0.63	19.46
КО Мироч										
УКУПНО	**5,275.00**	**655,469.70**	**124.26**	**19,789.80**	**3.75**	**200.51**	**2,125.00**	**2,325.51**	**0.35**	**11.75**

У табелама је наведено до којих вредности је могуће користити шуме сопственика ЈП НП „Ђердап“ на подручју општине Мајданпек. Сама реализација ће зависити од броја поднетих захтева за дознаку (сечу).

4.4 ПЛАН ЗАШТИТЕ ШУМЕ

Законом о шумама (“Службени гласник РС”, број 30/10, 93/12, 89/15, 95/18), прописано је да сопственици шума имају обавезу заштите шума, да спроводе заштиту шума од биљних болести и штеточина, да прате здравствено стање шума , да спроводе мере заштите и санације у случају елементарних непогода, да предузимају мере ради заштите шума од пожара, одлагања отпада у шуми и заштиту шума од паше, брста или жирења и дивљачи.

У наредном периоду реализацију плана газдовања шумама сопственика обухватиће обавезно заштита шума, тамо где се укаже потреба, а о томе ће се старати стручне службе ЈП НП „Ђердап“. Радови у овој области односе се на заштиту шума од бесправних сеча, пожара, биљних болести и штеточина.

У циљу благовременог откривања и сузбијања шумских пожара, сопственици су дужни да врше осматрање и обавештавање, а у случају појаве пожара предузимају мере и активности за сузбијање и гашење, у складу са планом гашења шумских пожара у шумама сопственика.

Треба обратити пажњу и на ране дефолијаторе храста (храстов савијач, велики и мали мразовац) као и на губара. Приликом слања зимских грančица из државних шума на анализу у Институт за шумарство, послати узорке из шума сопственика и ако се предвиди пренамножење ових дефолијатора планирати начине за њихово сузбијање.

Сопственик је дужан да спроводи мере заштите шума, да штити шуме и шумска земљишта од деградације и ерозије, да извршава планове газдовања шумама и да спроводи остале мере које су прописане Законом о шумама ("Службени гласник РС“ број 30/10, 93/12, 89/15, 95/18).

5 ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Усаглашавање овог Плана газдовања шумама сопственика вршено је са одредбама Закона о шумама („Сл. гласник РС“, бр.30/10, 93/12, 89/15, 95/18) и другим и законским прописима.

Саветник директора за
планирање газдовања шумама
Александар Остојић, дипл.инж.шум

Вд.директора
Саша Јаношевић, дипл.инж.шум.

Садржај

1 УВОД 2

2 ОПШТИ ОПИС 3

2.1 Површина 3

2.2 Геолошка подлога и типови земљишта 4

2.3 Биљне заједнице 5

2.4 Привредне карактеристике и организација газдовања шумама сопственика 6

3 СТАЊЕ ШУМА СОПСТВЕНИКА 6

3.1 Стање шума по основној намени 6

3.2 Стање шума по газдинским класама 6

3.3 Стање шума по пореклу и очуваности 7

3.4 Стање шума по мешовитости 8

3.5 Стање шума по врстама дрвећа 8

3.6 Стање шума по катастарским општинама 8

3.7 Здравствено стање 9

4 ПЛАНИРАЊЕ ГАЗДОВАЊА ШУМАМА СОПСТВЕНИКА 10

4.1 План гајења шума 11

4.2 План неге шума 11

4.3 План коришћења шума 11

4.4 План заштите шуме 12

5 ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ 13